

PREIKESTOLEN 365

Stiftelsen Preikestolen – Innkalling til styremøte

Leif Magne Kleppa (leiar)	Vara: Torbjørn Guggedal	(Hj.land/Suldal kommune)
Kjartan Alexander Lunde	Vara: Svein Erik Indbjo	(Rogaland fylkeskommune)
Bjarte Sveinsvoll Dagestad	Vara: Kristoffer Birkedal	(Sandnes kommune)
Kari Førland Lauvsnes	Vara: Bjørn Sølve Barka	(Strand kommune)
Per A. Thorbjørnsen	Vara: Erik Hammer	(Stavanger kommune)
Preben Falck	Vara: Brita Gundersen	(Stavanger Turistforening)
Sonja Hargaut	Vara: Liv Jorunn Tjelmeland	(Næringslivet - Strand)
Nina Othilie Høiland	Vara: Rune Stangeland	(Næringslivet - Sandnes)
Bjørn Høllesli	Vara: Alf Sigve Høllesli	(Høllesli sameige)

Vara møter bare etter ekstra innkalling.

Dag: Fredag 23. august 2024 kl. 0900 – 1200 (inkl. lunch)

Sted: Preikestolen Fjellstue

Dagsorden /saksliste:

SP Sak 30/2024	Godkjennelse av møteinnkalling og saksliste
SP Sak 31/2024	Godkjenning av protokoll fra styremøte 20.08.2024
SP Sak 32/2024	Status økonomi
SP Sak 33/2024	Bookingløsning for Preikestolen
SP Sak 34/2024	Markedsføring av Preikestolen
SP Sak 35/2024	Arkitektkonkurranse
SP Sak 36/2024	Høring Kommuneplan Strand kommune
SP Sak 37/2024	Innspill handlingsplan 2025
SP Sak 38/2024	Orienteringssaker
SP Sak 39/2024	Eventuelt.

Jørpeland, 15. august 2024

Leif Magne Kleppa
styreleiar (s.)

Om de enkelte sakene:

SP Sak 30/2024 Møteinnkalling og saksliste

Forslag til vedtak: Godkjent

SP Sak 31/2024 Godkjenning av protokoll fra styremøte 20.08.2024

Forslag til vedtak: Godkjent

SP Sak 32/2024 Status Økonomi

Regnskap pr. juli viser en omsetning på 10 765 024,- og et overskudd på 1 264 651,-

Likviditeten i selskapet er god.

Forslag til vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 33/2024 Bookingløsning for Preikestolen

I forrige styremøte ble det ble drøftet om vi kan innføre en ordning med forhåndsbooking av plass ved parkeringsanlegget og om vi kan få til en ordning der også antall gående i stien kan begrenses. Problemstillingen kommer som en konsekvens av diskusjonene på Preikestol konferansen og det faktum at vi har gått ut og sagt at det kan bli en utfordring i framtiden med for mye folk i stien og på plataået.

Saken har to problemstillinger. Er det hensiktsmessig og mulig å innføre en booking løsning på parkeringsanlegget og hvordan kan vi begrense antall mennesker i stien uten å få drahjelp i form av en forskrift.

Booking løsning på parkeringsanlegget

I 2023 hånderte vi 83 000 kjøretøy på parkeringsanlegget, fordelt på Preikestolen parkering og Moslimyrå parkering. I løpet av juli og august var det 6 dager der det var fullt og vi måtet snu folk ved Jøssang Sag. Dette føler vi ble godt mottatt av gjestene og alle fikk tilbud om å komme igjen senere på dagen.

Å innføre en booking ordning med så mange kjøretøyer i omløp er ikke et lite prosjekt og det er pr. i dag ca 5 uker som er de mest kritiske i slutten av juli og starten på august. Ellers i året er det ingen kapasitetsproblemer. Vi må og diskutere kva som er målet med å ha en forhåndsbooking. Er det for å ha en bedre struktur på parkeringen og gi en bedre service i form av at gjestene kan sikre seg en parkeringsplass? Det ville åpenbart ha en effekt på dette men da må vi innføre en forhåndsbetaling siden plassene må reserveres for det er ikke uvanlig at folk ikke møter opp selv om de har booket plass. Vi må og innføre slot- tider da vi er avhengig av å benytte parkeringplassene mer enn en gang pr. dag. Så gjestene må ha disiplin til å møte opp til bestilt tid og ha avreise innen utgang av en definert tid. Vi må og lage et system basert på forhåndsbookede ordre slik at vi kan avsette nok plasser. Avsatte plasser må avspærres for ikke å bli tatt av andre gjester.

For å innføre forhåndsbooking er det mest hensiktsmessig å gjøre det i en begrenset periode (juli-august) og på et eget avspærret område. Vi må utvikle et bookingsystem og en betalingsordning som er nettbasert. Det vi oppnår med dette er å gi en bedre service til betalingsvillige gjester da vi kan holde en høyere pris på forhåndsbooking. Vi ser det som vanskelig å la dette gjelde for alle da de fleste vil komme uten en slik forhåndsbooking og disse må vi jo forholde oss til. Det vil selvsagt være mulig å innføre det for alle men det vil bli mange år med innkjøring før dette blir etablert som noe alle vet om.

Hvordan begrense antall mennesker i stien?

I dag er parkeringsanlegget det enkleste verktøyet vi har for å begrense tilgangen til stien. Når det er fullt så er det omtrent 800 biler og ca 2000 mennesker ute å går. Når vi fyller plassen to ganger pr. dag har vi et dagsvolum på 4000 mennesker. Rutebussene mater maksimalt inn 600 mennesker. Så har vi 13 parkeringsplasser for andre busser i tillegg og disse mater inn ca 500 mennesker. Ved å innføre slot tid kan vi rullere disse to ganger pr. dag og dermed håndtere 1000 gjester. Dette betyr at vi på de mest besøkte dagene har oversikt over ca 5600 gjester.

Når det er fullt så bruker vi Jøssang sag for å håndtere bilene og dette fungerer så lang veldig bra kombinert med informasjon på nett og digitale skjermer.

Med en kapasitet på maks 6000 pr dag så er det den «andre» trafikken som vi ikke har kontroll på. Dette er gående og syklende, taxi, motorsykler og ikke minst cruise busser og internasjonale turoperatører utover den kapasiteten vi opererer med.

Mulige løsninger på dette kan være:

At vi får lov å stoppe folk fra å gå på de mest besøkte tidene i juli og august. Da kunne vi innført en forhåndsreservasjon (med slot tid) der gjestene måtte skrive ut en billett på nett osv for å sikre seg plass. Da ville de kunne planlegge dager med kapasitet og hjelpe oss til å spre trafikken. Det vil ikke være kritisk at folk ikke møter opp selv om de har forhåndsreservert billett da vi kan slippe til flere av de andre. Vi vil og skaffe oss erfaringer om hvor stort frafall det vil være og kunne styre etter dette. Det ville selvsagt ta noen år før «alle» vet at det er restriksjoner i denne perioden. Da vil vi kunne styre hvor mange biler og busser vi vil ta imot og også få et virkemiddel for å håndtere alle de andre som kommer. Men det vil selvsagt være krevende i en starfase før ordningene og reglene er etablerte.

Å få dette til er en lang prosess som ikke bare er et spørsmål om Preikestolen men hvordan Norge som nasjon skal håndtere de mest besøkte naturattraksjonene.

En annen løsning som vi har sett på før er å få kontroll på veien opp til Preikestolen. Hvis vi kunne flyttet ankomspunktet ned til Jøssag sag i de mest besøkte periodene så kunne vi fått kontroll på en annen måte. Da kunne vi fått innført slot tider på bussene, stoppet taxi, motorsykler, biler osv med begrunnelse i fullt parkeringsanlegg. Da måtte folk gått langs veien opp og etterhvert ville dette blitt kjent og kanskje vært med på å begrense mengden.

Dette vil selvsagt føre til mange gående og syklende i veien men da vil og trafikken bli redusert. Men rutebusser og gjester til Preikestolen Basecamp samt hyttefeltet i Mosli vil fortsatt måtte kjøre her. Så den trafikale situasjonen er noe vi må tenke på ved denne løsningen.

Det vil og medføre en økt belastning på personalet da mange gjester dessverre er ganske aggressive når de stoppes.

Sommeren 2024 har vist at godt informasjonsarbeid gjennom flere år virker og vi har hatt en bedre spredning og gjennomføring enn noen gang tidligere og juli hadde flere besøkende enn noen gang tidligere.

Det har og i sommer vært et stort fokus i Norge på at vi må tilrettelegge og styre trafikken på en bedre måte og mange har tatt til orde for at man må differensiere mellom nordmenn og utlendinger når det gjelder betaling og tilgang til naturattraksjonene. Det er derfor et håp om at noe kan skje og at vi kan få på plass verktøy i tide på Preikestolen.

Forslag til vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 34/2024 Markedsføring av Preikestolen

Gjennom årene har vi fått mange henvendelser om å spille inn reklame på Preikestolen. Årlig kommer det mange henvendelser både fra Norske og utenlandske selskap. Grunneierne har hatt den holdningen at en ikke ønsker at Preikestolen skal bli et reklameobjekt men fremstå som den naturoppevelsen det er. Grunneierne har også ønsket at vi i Stiftelsen skal representere dem og håndheve dette utad. Dette har vi prøvd på etter beste evne gjennom mange år.

Vurderingene rundt dette er vanskelig men i løpet av årene har det blitt et system på det og det virker som om at det er etablert seg en forståelse om at en ikke ønsker produktreklame på Preikestolen. De aller fleste hevder seg derfor til oss om slike spørsmål. Strand kommune har også innarbeidet en rutine som gjør at det er et godt samspill.

Balansen står grovt sagt mellom ren produktreklame og prosjekter som ikke er produktreklame men som viser Preikestolen som den naturattraksjonen den er. Derfor er det åpnet for filmer og kunstneriske ting som framhever dette, samt noe matprogrammer og lignende.

Resultatet av dette er at Preikestolen sjelden eller aldri er brukt i reklamesammenheng så slik sett har det virket. Ofte ved slike produksjoner er det også snakk om å begrense adkomsten til Preikestolen. Dette sier vi konsekvent nei til med mindre det gjøres på tider som vi anbefaler. Vi sier og nei til helikopterflyging. Utstyret må eventuelt bæres opp. Dette gjør vi for å sikre minst mulig forstyrrelse til de gjestene som tross alt reiser langt, bruker penger og innsats på å få en god opplevelse.

Som eksempel fikk vi nå i juli en forespørsel om et reklamestunt for et eiendomsselskap i Stavanger som ville sende en falskjermhopper over Preikestolen med en reklameplakat. De hadde behov for å sperre av halve platået i forbindelse med innspillingen. Vi sa nei og de aksepterte motvillig argumentene.

Men dette er vanskelige saker og ikkje sikkert at vi skal fortsette med det hvis en ikke er enig i prinsippet, men det må være en konsekvent opptreden fra vår side. Enten eller, for vi kan ikke behandle sakene ulikt. Og det dreier seg om hvordan vi vil at Preikestolen skal framstå.

Innovasjon Norge har utarbeidet retningslinjer for ansvarlig markedsføring av Norske reisemål. Her står det blant annet:

Ansvarlig markedsføring handler om å ha et bevisst forhold til hva vi markedsfører og hvordan vi gjør det. Hvilke bilder viser vi, og hvordan beskriver vi reisemålet? Gjennom ansvarlig markedsføring kan vi påvirke de besøkende til å følge våre normer og regler, og oppfordre dem til ønsket atferd og trygg og varsom ferdsel.

- *Hvem inviterer vi til vårt naturbaserte reisemål?*
- *Hva ønsker vi å formidle og vise fram?*
- *Hva kan besøkende bidra med til i lokalsamfunnet vårt?*
- *Hva er det viktig at de besøkende vet om oss?*
- *Hva har vi kapasitet til, og hvordan skal vi unngå at natur- og kulturverdier forringes?*

Som bakgrunn for ansvarlig markedsføring er det viktig med kunnskap om mulige konsekvenser en økt vekst vil kunne påføre det naturbaserte reisemålet; lokal beredskap, lokalbefolkning og natur- og kulturverdier.

Forslag til vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 35/2024 Arkitektkonkurranse

Vedlagt ligger ferdig konkurranseprogram. Arealets størrelse er justert i henhold til styrets innspill. Også andre momenter som kom fram i sist styremøte er presisert.

Vi jobber med å få på plass jurykandidater og vedleggene. Framdriftsplanen er som følger:

Prekvalifisering/TRINN 1	Dato/tid:
Utlysning/offentliggjøring av arkitektkonkurransen Fase 1	01.09.2024 (sendes ut tirsdagen slik den er ute 1.9.Forhåndsomtale på SoMe?)
Digitalt oppstartsseminar	09.09.2024. 10.00-11.30
Tomtebefaring	13.09.2024. 11.00-13.00
Frist for spørsmål til konkurransegrunnlaget	08.11.2024. kl 12.00
Innleveringsfrist av trinn 1	29.11.2024, klokken 12.00
Juryering trinn 1	Desember 2024
Offentliggjøring av resultat om hvilke konkurranseutkast som går videre til trinn 2:	20.12.2024

Plan og designkonkurransen/TRINN 2	
Oppstart av konkurransens trinn 2:	06.01.2025.2024
Frist for spørsmål til konkurransegrunnlaget:	14.03.2025
Innleveringsfrist av trinn 2	04.04.2025, klokken 12.00
Juryering trinn 2	April/mai 2024
Offentliggjøring av konkurransens vinner/premieutdeling	01.06.2025

Forslag til vedtak: Styret vedtar å iverksette arkitektkonkurranse med grunnlag i vedlagte konkurranseprogram.

SP Sak 36/2024 Innspill markedsplan 2025

Markedsplanen blir behandlet i desember møtet sammen med budsjett, men vi pleier å ha en tidlig innspillsrunde. Her er de tingene som administrasjonen, på dette tidspunkt, ser som aktuelle handlingspunkter for 2025.

Asfaltering av parkeringsanlegget

Vi har startet på asfalteringen av nivåene bak vaktbua. Dette fortsatte vi ikke med i 2024 på grunn av andre store prosjekt men er noe vi vil fullføre i 2025.

Sherpa arbeid med stien

Strategien er å ha en sti på 2 meters bredde som gjør at alle kan bevege seg opp og ned uten stans og kødannelse. Dette er og viktig for å holde naturen på siden av stien fin og grønn. Det gjenstår en del felter for at dette skal være fullført og vi ønsker å komme ett steg videre i 2025.

Bygg for redning og beredskap

Vi har utviklet et beredskapsområde som er blitt veldig bra og det siste prosjektet med landingsplass er allerede mye benyttet. I strategien for området er et beredskapsbygg. Tanken er at vi eier bygget og at redningstjenesten utstyrer det og opererer det. Når dette er realisert vi dette området være ferdig utviklet.

Arkitektkonkurranse

Arkitektkonkurransen kommer til å strekke seg inn i 2025 og avgjøres til sommeren.

Risikoanalyse av utkikkspunkt ved Preikestolen

Vi har diskutert å lage en trapp/sti fra Preikestol plataet opp til nivået over. Dette gir et flott utsiktspunkt over Preikestolen. Det er imidlertid viktig å vite kva vi gjør før vi gjør det. Det er lett å komme seg bort til fjellsiden på Neverdalsfjellet, det er en «tunge» ut til et punkt på siden av Preikestolen som er brukt av en del og som ser ut som et farlig punkt, de beste bildene der oppe får man viss man klatrer ned en liten skrent som det er vanskelig å komme opp igjen fra. Noen velger da å gå ned fjellsiden til selve Preikestolen. Og det er en tydelig sti over fjellet bak ned til nødbua. Det er store folkemengder vi snakker om og en del av jobben vår er å ha kontroll på denne. Vi foreslår derfor å bruke 2025 på å få laget en risikovurdering av det prosjektet før vi eventuelt setter i gang. Vi må vite hva vi gjør.

Forprosjekt Preikestolen om vinteren

Vi har i lengre tid diskutert kva vi kan gjøre for å løfte Preikestolen som et vinterprodukt. Det vi har diskutert er konkret å belyse naturen slik at det å gå til Preikestolen i perioden november til februar blir en spektakulær opplevelse som vil trekke til seg folk også internasjonalt.

I alle strategier og rapporter som er laget de siste årene fremheves det at helårs- aktivitet og helårs- arbeidsplasser er avgjørende å få til. Det norske reiselivsproduktet er i stor grad sommerbasert men vi har de siste årene sette en bedring i besøket før og etter sommeren. I Rogaland er Preikestolen en trafikkdriver for næringen om sommeren og spørsmålet er om den også kan bidra til dette i vinterhalvåret.

Stiftelsen Preikestolen har i sitt mandat å bidra til næringsutvikling.

Dette er et reversibelt prosjekt og viss en skal lykkes må det være eksklusivt, altså oppleves i en begrenset periode og det må være spektakulært på en god måte. Man må få en fantastisk naturopplevelse også om vinteren i mørket.

Forslag til vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 37/2024 Høring Kommuneplan Strand kommune

Vedlagt ligger de saker i kommuneplanen som berører Stiftelsen Preikestolen og vår drift. Det er litt omfattende så jeg vi gå gjennom det i møtet.

Det er en høringsfrist til kommuneplanen 13. september.

Generelt foreslås det at mye av detaljene i området skal behandles i en egen detaljplan for området som betyr at det i denne sammenheng er de større linjene som berøres. Under har jeg oppsummert en del punkter som kan være relevante for oss å kommentere i en høring. Vi går gjennom disse i møtet.

Innspill 55/12, Mosli/Preikestolveien:

Det planlegges en parkeringsplass på 1000 kvm et stykke nedenfor Moslimyrå parkering. Pr. nå er det uvisst kva denne skal brukes til.

Innspill 56/11, Preikestolen BaseCamp:

Hotell alternativ 2 vil kunne komme i konflikt med besøkssenter.

Via ferrata ligger på Stiftelsen sin eiendom og er også innenfor det arealet vi legger inn i arkitektkonkurransen. En eventuell stitrase kan og komme i konflikt med denne.

Planen sier ikke noe om de midlertidige byggene men også disse kan komme i konflikt med et besøkssenter.

En ganske omfattende parkeringsutbygging i forbindelse med hotell kan skape utfordringer trafikkmessig.

Innspill 56/12, Område driftet av Stiftelsen Preikestolen:

Sti fra bro og ned til Preikestolen Parkering kan komme i konflikt med SAR. Skal vi hente fram igjen trase over mmorenerygg eller er det andre alternativer?

Vi har ikke spilt inn byggeområde for et besøkssenter som ligger utenfor regulert område.

En er negativ til mer bygging ved krogabekkmåra.

En er negativ til ny ringvei/adkomst til området

Forslag til vedtak: Styret tar saken til orientering og ber administrasjonen utarbeide et høringsnotat basert innspill gitt i møtet.

SP Sak 38/2024 Orienteringssaker

-arbeidsforholdene til Sherpa.

Jeg har fått opplyst følgende fra Stibbyggjaren AS:

Hei Helge

Takk for oppdraget:

Her kommer en oversikt.

Vi arbeider for Statens Vegvesen og

Statsforvalteren og mange kommuner - og blir jevnlig kontrollert av Arbeidstilsynet. Vi har ikke fått noen merknader.

- SHERPAene arbeider etter NORSKE lønns og arbeids betingelser.
- SHERPAene lønnes etter Norsk tariff for anlegg som fag arbeidere.
- SHERPAene har Norske arbeidstids betingelser.
- SHERPAene har fri kost og losji - og trekkes ikke for noe.

mvh

STIBYGGJAREN as

Geirr Vetti

-oppsummering sommeren 2024

-nytt fra Lysefjorden Utvikling

Forslag til vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 39/2024 Eventuelt.

Jørpeland, 15. august 2024

Helge Kjelle vold, dagleg leiar

Styremøte i Stiftelsen Preikestolen PROTOKOLL

Dag: Fredag 23. juni 2024 kl. 0900 – 1130.
Sted: Preikestolen Fjellstue

Til stede, styremedlemmer: Leif Magne Kleppa, styreleiar
Bjørn Høllesli
Kari Førland Lauvsnes
Preben Falck
Per A. Thorbjørnsen
Bjarte S. Dagestad
Sonja Hargaut
Kjartan Alexander Lunde
Nina O. Høiland

Fra administrasjonen: Daglig leder Helge Kjelle vold
Driftsleder Jorunn Stokka

SP Sak 30/2024 Møteinnkalling og sakliste

Vedtak: Godkjent.

SP Sak 31/2024 Godkjenning av protokoll frå styremøte 20.06.2024

Vedtak: Godkjent.

SP Sak 32/2024 Status Økonomi

Regnskap pr. juli viser en omsetning på 10 765 024,- og et overskudd på 1 264 651,-

Likviditeten i selskapet er god.

Vedtak: Styret tar saken til orientering.

SP Sak 33/2024 Bookingløsning for Preikestolen

Vedtak: Styret ber administrasjonen skissere en utredning av problemstillingen knyttet til besøksregulering/god opplevelse som innarbeides i handlingsplanen for 2025

SP Sak 34/2024 Markedsføring av Preikestolen

Administrasjonen gikk gjennom hvordan en vurderer de ulike henvendelsene og hvilke kriterier som ligger til grunn. Styret ga sin tilslutning til å fortsette den strategien man har hatt inntil nå.

Vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 35/2024 Arkitektkonkurranse

Hovedproblemstillingen for styrets diskusjon er størrelsen på det arealet som skal ligge til grunn for arkitektenes arbeid. En ønsker å gå litt bredt ut med kun ett område og det er det største området som er avmerket i konkurransegrunnlaget som skal gjelde (rødt og gult sammen med litt utvidelse på plataet)

I teksten presiserer man at det må ses i sammenheng med resten av driften, legge opp til en rasjonell drift, ha en tilknytning til sti ankomst/avgang og fokus på at prosjektet kan realiseres.

Vedtak: Styret vedtar å iverksette arkitektkonkurranse med grunnlag i vedlagte konkurranseprogram og innspill gitt i møtet.

SP Sak 36/2024 Innspill markedsplan 2025

Administrasjonens tanker om handlingspunkter for 2025 ble gjennomgått og akseptert av styret. Handlingsplan for 2025 skal behandles i desember møtet.

Vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 37/2024 Høring Kommuneplan Strand kommune

Vedtak: Styret tar saken til orientering og ber administrasjonen utarbeide et høringsnotat basert innspill gitt i møtet.

SP Sak 38/2024 Orienteringssaker

-arbeidsforholdene til Sherpa.
Det ble gitt en orientering om arbeidsvilkårene.

-oppsummering sommeren 2024
Besøksstatistikk og foreløpige resultater fra gjesteundersøkelsene ble gjennomgått.

-Neste styremøte flyttes til 1. november på Jøssingfjord Vitenmuseum

Vedtak: Styret tar saken til orientering

SP Sak 39/2024 Eventuelt.

Det var ingen saker under eventuelt

Leif Magne Kleppa, styreleiar

Kjartan Alexander Lunde

Per A. Thorbjørnsen

Bjørn Høllesli

Bjarte S. Dagestad

Kari Førland Lauvsnes

Sonja Hargaut

Nina Otilie Høiland

Preben Falck

Helge Kjellevold, daglig leder